

Colegiul Național "Barbu Știrbei" Călărași
Test de antrenament

Autor: Prof. Vintilă Maricica

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. c) Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările;

Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

• **Toate subiectele sunt obligatorii.**

Se acordă zece puncte din oficiu.

• **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I _____ (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A.” În 1393, Baiazid I a cucerit cetatea Veliko Tărnovo și l-a luat prizonier pe însuși țarul Sisman și a instaurat pașalâcul în Bulgaria estică-unitate administrativă otomană guvernată de un pașă. Personal, a plecat la lupta împotriva românilor. În toamna anului 1394, sultanul Baiazid I a invadat Țara Românească. Mircea își strângea oastea ce numără 12 000. Oastea lui Baiazid numără 40 000 de soldați după unii autori. Bătălia decisivă a avut loc la Bătălia de la Rovine pe 10 octombrie 1394, într-un loc mlăștinos și împădurit. După o luptă crâncenă, deși românii păreau să fie invinători, armata otomană era de neoprită. Mircea a fost nevoit să se retragă, iar în apropierea cetății de scaun de la Argeș a avut loc o altă confruntare, din care otomanii au ieșit învingători. Domnitorul român s-a refugiat în Transilvania, iar tronul a fost uzurpat de Vlad I Uzurpatorul.” (<https://ro.wikipedia.org/wiki/Statele>)

B. ”În 1396, în calitate de principe creștin, vasal al regelui maghiar, Mircea a participat la cruciadă împotriva "necredincioșilor", alături de cavaleri europeni iluștri: conții de Artois și Eu, burgundul Jean de Nevers, ducele de Lancaster și germanul Johann de Zollern. Prima bătălie între forțele creștine și cele otomane la asediul cetății Nicopole din 25 septembrie 1396, deschide seria cruciadelor târzii. Deoarece oastea munteană nu a fost invitată la atac, s-a retras, fără a intra în luptă. Eșecul a întărit poziția lui Vlad în Țara Românească, iar Mircea nu a putut să asigure întoarcerea regelui maghiar prin Țara Românească. Regele s-a întors în Ungaria pe un drum ocolit, cu corabia pe Dunăre, apoi până la Constantinopol, a ocolit peninsula Balcanică și după câteva luni a ajuns la coasta Marii Adriatice. Pe Dunăre, l-a trimis pe voievodul Transilvaniei cu un grup de nobili din regiunea Brăilei spre Brașov.” (<https://ro.wikipedia.org/wiki/Statele>)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți bătălia din 1396 precizată în sursa **B**. 2 puncte
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la o acțiune a lui Baiazid I din toamna anului 1394. 2 puncte.
3. Menționați domnitorul Țării Românești la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. 6 puncte
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că domnul a participat la o cruciadă împotriva "necredincioșilor". 3 puncte

5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați două acțiuni diplomatice la care au participat românii în secolul al XIV-lea- al XV-lea 6 puncte.
7. 7. Menționați o asemănare între două fapte istorice desfășurate de români în secolul al XV-lea. 4 puncte.

SUBIECTUL al II-lea _____ (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

” La începutul secolului al XIII-lea, regatul Ungariei încearcă să-și extindă stăpânirea la sud și est de Carpați, sub masca cruciadei împotriva schismaticilor ortodocși. La începutul secolului al XIV-lea, criza politică se agravează în cadrul regatului ungar. Ultimul reprezentant al dinastiei arpadiene, Andrei al III-lea, încearcă să evite destrămarea regatului. În anul 1291, regele se afla în Transilvania cu scopul de a-l aduce la ascultare pe voievodul local; regele consolidează privilegiile maghiarilor, secuilor și sașilor și anihilează autonomia românească din Țara Făgărașului . Potrivit tradiției istorice care a circulat până în secolul al XVII-lea, evenimentele din Făgăraș l-au determinat pe voievodul Radu Negru să treacă Carpații și să se instaleze la Câmpulung, sediul unei comunități catolice formate din sași și unguri. ”Descălecatul” (termen utilizat de cronicari pentru întemeierea statelor medievale) la Câmpulung este urmat de treptata unire a formațiunilor politice existente în jurul ”descălecătorului”. Considerăm că realitatea istorică confirmă o contribuție demografică și, posibil, instituțională, pe care locuitorii din spațiul intracarpatic, în special cei din Țara Făgărașului, o au la formarea statului medieval Țara Românească. Perioadei de criza politică din regatul Ungariei i se pune capăt prin venirea la tron a lui Carol Robert, din dinastia franceză de Anjou, preocupat în primii ani de domnie de refacerea unității regatului. (<https://istoriiregasite.wordpress.com/2011/08/03/autonomii-locale-si-instituti>).

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți ultimul reprezentant al dinastiei arpadiene precizat în sursa dată. 2 puncte
2. Precizați statul care a încercat să-și extindă stăpânirea la sud și est de Carpați la începutul secolului al XIII-lea. 2 puncte
3. Menționați regele care pune capăt crizei politice din regatul Ungariei și o acțiune a acestuia la care se referă sursa dată. 6 puncte
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la acțiunile din anul 1291. 6 puncte

5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la tradiția istorică a ”descălecatului”. Țării Românești. 10 puncte

6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia românii participă la conflicte militare în secolul al XV-lea, în cadrul relațiilor internaționale. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea _____ (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *evoluția spațiului românesc în secolele IX-XVIII*, având în vedere:

- menționarea a două autonomii locale din spațiul românesc intracarpatic, atestate în secolele al IX-lea – al XIII-lea, și a unei asemănări dintre ele;
- menționarea statului medieval românesc extracarpatic de la Sud de Carpați și prezentarea unei instituții centrale a acestuia în secolele al XIV-lea – al XVI-lea;
- prezentarea unei acțiuni desfășurate în deceniul zece al secolului al XVI-lea, în procesul de implicare în relațiile internaționale a statului medieval românesc din Sudul Carpaților;
- formularea unui punct de vedere referitor la acțiunile militare desfășurate de români la sfârșitul secolului al XVII-lea și primele două decenii ale secolului al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată